

Su klimatu susijusios dvejopos rizikos ir pažeidžiamumo vertinimo gairės

Siekiant identifikuoti aplinkai ir aplinkos keliamą įtaką projektui atliekamas su aplinka susijęs rizikų įvertinimas. Reikšmingos žalos nedarymo principo (RŽNP) kontekste rizikų vertinimas apima išsamų projekto keliamų rizikų vertinimą šešiems aplinkosaugos tikslams: klimato kaitos švelninimas, prisitaikymas prie klimato kaitos, vandens ir jūrų išteklių tvarus naudojimas ir apsauga, perėjimas prie žiedinės ekonomikos, taršos prevencija ir kontrolė, biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas. Vertinimas atliekamas pagal kiekvienam aplinkos tikslui keliamus reikalavimus.

Siekiant nustatyti, ar projektas atitinka RŽNP, pareiškėjas turi numatyti galimas rizikas, susijusias su projekto vieta, dizainu, įgyvendinimu, trukme ir kt. Tai apima išsamią projekto poveikio aplinkai analizę atsižvelgiant į specifinį kontekstą, pvz., geografinę vietą, aplinkinės ekosistemos jautrumą, vietos klimato sąlygas ir veiklų pobūdį.

Nustačius galimas rizikas, rizikos valdymo požiūris reikalauja parengti ir numatyti rizikų mažinimo priemones. Šios priemonės turėtų būti pritaikytos taip, kad efektyviai atsižvelgtų į nustatytą riziką, atsižvelgiant į unikalius projekto, veiklos bruožus ir aplinkybes. Šių mažinimo priemonių veiksmingumas turi būti nuolat stebimas ir, esant reikalui, koreguojamas viso projekto gyvavimo ciklo metu, siekiant užtikrinti nuolatinį atitiktį RŽNP kriterijams.

Aplinkai ir iš aplinkos kylanti rizika labai priklauso nuo konteksto, šios rizikos valdymo požiūris negali būti bendrinis, o turi būti pritaikytas konkrečiai kiekvieno projekto ar veiklos realybei. Tai reikalauja lankstaus ir dinamiško vertinimo proceso, kuris galėtų reaguoti į specifinius aplinkosaugos iššūkius ir galimybes, kurias kelia kiekvienas projektas. Tokiu būdu užtikrinama, kad projektas prisidėtų prie aplinkos tvarumo ir derėtų su platesniais ES tikslais skatinti tvarią plėtrą ir išvengti reikšmingos žalos aplinkai.

Paskolos gavėjas turi pateikti pasirašytą rizikų vertinimą aplinkos tikslams, kuriems yra keliamas šis reikalavimas. Rizikų vertinimą gali atlikti įmonės atstovas, arba trečioji šalis. Rizikų įvertinimo forma nėra nustatyta.

Naudingos nuorodos padėsiančios įvertinti rizikas:

<https://klimatokaita.lt/klimato-kaita/lietuvos-klimato-kaitos-prognozes-ir-scenarijai>:

<https://aaa.lrv.lt/lt/veiklos-sritys/oras/kiti-oro-uzterstumo-sklaidos-zemelapiai/>

<https://www.kariuomene.lt/teisine-informacija/apribojimu-statyboms-zemelapiai/aktualus-zemelapis/25027>

<https://aaa.lrv.lt/lt/veiklos-sritys/vanduo/upes-ezerai-ir-tvenkiniai/potvyniu-rizikos-valdymas/potvyniu-gresmesir-rizikos-zemelapiai/>

<https://www.lba.lt/lt/tvarumas>